

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.13/2013/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. év október hó 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

Ítéletet:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt a vádlott és társai ellen indult büntető ügyben az Egri Törvényszék 2012. év október hó 8. napján kelt 1.B.344/2012/5. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottak társtettesként elkövetett testi sértés büntetteként értékelt (1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés I. fordulat) cselekményét társtettesként elkövetett garázdaság büntettének (Btk. 339.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a./ pont) minősíti.

Az I.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év börtönre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

A II.r. és a III.r. vádlott szabadságvesztés büntetését személyenként 8 (nyolc) hónapi börtönbüntetésre enyhíti. Velük szemben a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását mellőzi.

A II.r. és a III.r. vádlottak börtönbüntetésének végrehajtását 2-2 (kettő-kettő) év próbaidőre felfüggeszti.

Az I.r. vádlott legkorábban a kiszabott büntetés 2/3-ad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A II.r. és a III.r. vádlott börtönbüntetése végrehajtásának elrendelése esetén a szabadságvesztés 2/3-ad részének kitöltése után bocsáthatók feltételes szabadságra.

A II.r. vádlott anyja neve helyesen: **megjelölve**.

A III.r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: **megjelölve**.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az Egri Törvényszék a 2012. október 8. napján kelt 1.B.344/2012/5.számú ítéletében az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottak bűnösségét társtettesként elkövetett testi sértés bűntettében (Btk.170.§ (1) bekezdés, (6) bekezdés I. fordulat) állapította meg. A törvényszék ezért őket „fejenként” 2 év börtönre, mellékbüntetésül 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az I.r. vádlottal szemben elrendelte az Egri Városi Bíróság 10.Bk.651/2010/5. számú ítéletével kiszabott 6 hónap fk. fogházbüntetés végrehajtását, továbbá határozott a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlottak és védőik enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést. A kirendelt védők bejelentették, hogy a másodfokú - székhelyen kívüli - eljárásban nem kívánnak részt venni.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.25/2013/1. számú átiratában a tényállást megalapozottnak, a vádlottak bűnösségét okszerűnek találta. A főügyészség álláspontja szerint a vádlottak terhére rótt bűncselekmény minősítése törvényes, a büntetési tétel alsó határával megegyező tartamban kiszabott büntetés pedig inkább enyhe, mint eltúlzott. Indítványozta, hogy az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. Jelezte, hogy a nyilvános ülésen nem kíván részt venni.

A Fővárosi Ítélőtábla az ügy felülbírálatára nyilvános ülést tartott, amelyen a vádlottak és az általuk meghatalmazott védő megjelentek.

A személyi körülmények körében az I.r. vádlott igazolást nyújtott be arról, hogy 2013. június 24. napjától Németországban dolgozik egy cégnél. Szállását és étkezését biztosítják, továbbá havi 100-150 Euro juttatásban részesül.

A II.r. vádlott előadta, hogy az I.r. vádlottal egyező munkahelyen dolgozik hasonló feltételekkel.

A III.r. vádlott bejelentette, hogy szakmát szerzett, 2013. augusztus 21-től egy Kft-nél dolgozik kézi csomagolóként, havi jövedelme nettó 72.000 Ft.

A nyilvános ülésen a védő az enyhítés iránti fellebbezést valamennyi vádlott tekintetében fenntartotta. Amellett érvelt, hogy a tényállás részben megalapozatlan a sértett sérüléseinek közvetlenül életveszélyes eredménye tekintetében. A bíróság ugyanis nem vizsgálta, hogy azok eleséstől keletkezettek-e. A szakértő véleménye

először több tompa erőbehatásra vezette vissza a bordatörések és májsérülés keletkezési okát, a tárgyaláson már egy rúgást is elfogadhatónak tartott. Ezen túlmenően az 5. sorszámú jegyzőkönyv 21. oldalán rögzített nyilatkozata szerint az adott májsérülés melletti kisebb vérzés csak akkor tekinthető életveszélyesnek, ha az a májtokot áttöri. Ellentmond a szakértői vélemény az orvosi adatoknak is, mert a sértettnél a kórházban elmozdulás nélküli bordatörést diagnosztizáltak, míg a szakértő a májzúzódást a törött bordák elmozdulásának hatásaként véleményezte. Erre figyelemmel a tényállás helyesbítését látta indokoltnak.

A vádlottak cselekményének minősítése körében hangsúlyozta, hogy a vádlottak terhére egy-egy pofonütést rótt a bíróság, a rúgást egyiküknél sem állapította meg. Miután a fejen nem volt sérülés, együttes testi sértés sem történt, a sértett a pofonoktól nem szenvedett fizikai sérülést.

A sértett nem kívánta a vádlottak megbüntetését, állítása szerint őt az I.r. vádlott nem is bántotta, ezért ennek elfogadásával legfeljebb a II.r. és a III.r. vádlottak marasztalása indokolt és legfeljebb súlyos testi sértés büntetében.

Változatlan minősítés mellett hivatkozott az életveszélyes eredmény tekintetében a gondatlanság enyhébb fokára, pozitív, igazoltan munkahellyel bíró életvezetésükre, ténybeli beismerésükre. Mindhárom vádlott esetében az új büntető anyagi szabályok alkalmazását kérte azzal, hogy álláspontja szerint elegendő büntetés lenne velük szemben pénzbüntetés kiszabása.

Az utolsó szó jogán valamennyi vádlott az általa adott pofonütés miatt a megbánását hangoztatta azzal, hogy a sértett súlyos sérülését nem ők okozták.

A fellebbezések alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla védelmi fellebbezések folytán bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását. Ennek eredményeként megállapította, hogy a törvényszék az ügy ténybeli és jogi megítélése szempontjából jelentős bizonyítékokat a perrendnek megfelelő módon feltárta. A vádlottak a tárgyaláson nem kívántak vallomást tenni, nyomozati vallomásaikat a bíróság elébük tárta. Valamennyiük vallomásában az szerepelt, hogy egy-egy pofont leadtak ugyan, de nem rúgták meg a sértettet. A sértett a nyomozás során és a tárgyaláson egyaránt, - egyes részletek megváltoztatása mellett - arra nem tudott nyilatkozni, hogy őt ki rúgta meg. A történetek után még 6-7 fiatalról és rugdosásról beszélt, a tárgyaláson már 3-4 személyről és csupán egy rúgásról. A bíróság a vádlottak és a sértett vallomásainak egybevetése alapján a vádlottakra kedvezőbb előadást fogadta el. A törvényszék a tárgyaláson meghallgatta az igazságügyi orvosszakértőt, aki előadta, hogy az írásbeli véleményét fenntartja, de a sértett egy rúgástól is elszenvedhette a sérüléseit. Fenntartotta, hogy a májsérülés is létrejöhetett ily módon, mert az megközelítőleg a bordatörések vetületében volt található. Emellett nyilatkozott a vérzéses májsérüléseknél a közvetlenül életveszélyes állapot kialakulásának folyamatára is.

A törvényszék a bizonyítékok mérlegeléséről ítélete indokolásában röviden, de még elfogadható mértékben számot adott. Az általa megállapított tényállás nem tartalmaz iratellenes, vagy téves ténybeli következtetést.

Az ítélet tábla a tényállást a lényegét illetően megalapozottnak találta, az csupán a sértett sérüléseinek eredménye tekintetében szorult pontosításra. Emellett a vádlottaknak a nyilvános ülésen tett nyilatkozatai a megváltozott személyi körülményeik rögzítését igényelték (Be.352.§ (1) bekezdés a./ pont).

- az I.r. és a II.r. vádlottak Németországban dolgoznak textil újrahasznosítóként. Munkáltatójuk szállásukat, étkezésüket biztosítja, havi 100-150 Euro juttatásban részesülnek.

a III.r. vádlott kézi csomagolóként dolgozik, havi nettó 72.000 Ft jövedelemmel rendelkezik.

- Az ítélet 4. oldal 5. bekezdésének 2. mondatát a következőkkel egészíti ki, illetve pontosítja:

A májsérülés - életfontos szerv sérülése - közvetlenül életveszélyes sérülésnek felel meg. A sérülés jellege és elhelyezkedése miatt fennállott annak a reális lehetősége, hogy a máj felszínét borító tok megrepedése, következményes hasúri vérzés alakul ki. Ez utóbbi esetben csak műtéti kezelés által lett volna elhárítható az életveszély.

A fenti kiegészítés az igazságügyi orvosszakértő írásbeli véleményén alapszik, az pontosabb és teljesebb, mint a szakértő tárgyalási előadása, amely ugyanakkor nem volt ellentétes a korábbi véleményével.

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás már minden tekintetben megalapozottá vált, ekként a felülbírálat során irányadónak tekintendő.

Az irányadó tényállás szerint a három vádlott közrefogta a sértettet, mindhárman lekeverték egy pofont a sértettnek. Valamelyikük a ruhájánál megragadta, a sértett a gyepes talajra esett. Ekkor a vádlottak valamelyike legalább egy esetben nagy erővel őt mellkason rúgta, majd eltávoztak. Ennek a rúgásnak a következtében szenvedett a sértett 6-8 hét alatt gyógyuló bordatöréseket és közvetlenül életveszélyesnek minősülő májsérülést.

A törvényszék jogi indokolása szerint nem állapítható meg, hogy a három vádlott közül ki okozta a sértett bordatörését, de mivel a sértettet szándékegységben bántalmazták, a bekövetkezett eredményért közösen felelnek. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak bántalmazási szándékkal cselekedtek, az esetlegesen bekövetkező életveszélyes sérülés tekintetében hanyag

gondatlansággal jártak el. Erre figyelemmel minősítette magatartásukat a váddal egyezően társtettesként elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntettként.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az irányadó tényállásból az Egri Törvényszék téves jogkövetkeztetést vont le, tévedett a vádlottak terhére róható bűncselekmény jogi minősítése során.

Jóllehet a törvényszék a rövid jogi indokolásában erre külön nem utalt, a töretlen bírói gyakorlat szerint társtettesként felelnek az elkövetők az eredményért, ha a sértettet egymás tevékenységéről tudva, akarategységben közösen bántalmazzák. Nincs tehát jelentősége, hogy a több elkövető közül a súlyos sérülést ténylegesen ki okozta, a bekövetkezett eredményre figyelemmel kell a büntetőjogi felelősségüket társtettesként megállapítani. (BH 2007. 71. sz. jogeset) Hasonlóan a BH 1999. 3. sz. jogesetben is az került kifejtésre, - bár halált okozó testi sértésre vonatkozóan, - miszerint a társtetteskénti elkövetést nem zárja ki az a körülmény, hogy pontosan nem volt megállapítható, a két elkövető közös véghezviteli magatartása folytán ki okozta a sértett halálát előidéző sérüléseket, ilyen esetben az elkövetők a bekövetkezett eredményért mindketten egyaránt felelőek.

Az előző, akarategységben történt közös bántalmazás mellett az egymás tevékenységét kölcsönösen kiegészítő részvétel is társtetteskénti felelősséget von maga után a bekövetkezett súlyosabb eredményért. (BH 2010. 172. sz. jogeset) Emellett az életveszélyt okozó testi sértés büntettkénti elkövetése megállapítható akkor is, ha az elkövetőket az eredmény tekintetében csupán gondatlanság terheli. (BH 1988. 212. sz. jogeset)

A bírói gyakorlat kialakulásának egyértelműen felismerhető célja az volt, hogy az akarategységben együttesen, vagy egymást kiegészítő bántalmazást végrehajtó elkövetők feleljenek a súlyosabb eredményért akkor is, ha annak okozója személy szerint nem állapítható meg.

Ugyanakkor az ítéltábla álláspontja szerint nem lehet mechanikusan, minden további vizsgálódás nélkül alkalmazni az ebben a kérdéskörben kialakult bírói gyakorlat végső megállapításait.

A fenti bántalmazás különféle módon valósulhat meg, így szúrás, vágás, ütés, rúgás, dobás, égési sérülés stb., ha annak eredményeként a testet érő külső behatás érzékelhető és értékelhető. A testi bántalmazás eredményének olyan sérülés bekövetkezésében kell megnyilvánulnia, amelynek következtében a szervezet sejtjeiben, szöveteiben alaki eltérés, vagy működési zavar keletkezik, tehát valamilyen anatómiai sérelem áll elő.

A sértett testének megvető, lealacsonyító érintése, mint amilyen az arculütés, nem minősíthető bántalmazásnak, amennyiben semmilyen sérülést nem okoz. Ezek a magatartások tetteges becsületsértést valósítanak meg, egyben kívül esnek a testi sértés bűncselekménye körén.

Valamennyi előzőleg jelzett jogesetben a testbántalmazás sérülést is okozó durva megnyilvánulása szerepelt: ökölütések, többszöri rúgás, szurkálás stb., amelyek folytán a súlyosabb eredmény bekövetkezett. A vádlottak az ilyen materiális, sértő jellegű együttes bántalmazás terén voltak szándékegységben.

Társtettesek azok az elkövetők, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósították meg.

A társtettesek szándékának tehát ki kell terjednie a közösen elkövetett bűncselekmény objektív tényállási elemeire. A társtetesség csak szándékos bűncselekményeknél valósulhat meg, a vegyes bűnösségű cselekmények is szándékosnak tekintendők a jogkövetkezmények szempontjából. Utóbbi esetben az eredményért fennálló társtetteskénti felelőséget is az alapozza meg, hogy az alaptényállás tekintetében az akarategység fennállt.

Az irányadó tényállás szerint a vádlottak mindegyike egy-egy alkalommal sérülést nem okozó módon arcul ütötte a sértettet. Ez a magatartásuk nem értékelhető szándékegységben végrehajtott testbántalmazásnak. Ezt követően egy rúgás érte a mellkasán a sértettet, amely az életveszélyes sérülést eredményezte. Ezt a testtájékot tehát egy erőbehatás érte, közös, vagy egymás tevékenységét kiegészítő testi sértés nem történt.

Ebből következően nem állítható, hogy a sértett mellkasi sérüléseit - a testbántalmazás módja mellett - bármelyikük okozhatta, vagy akár többen is felelősek lehetnek érte, csak éppen a személyük nem állapítható meg.

A testi sérülés okozásában fennálló szándékegység ellen szól az is, hogy a vádlottak a csupán egyikük által leadott rúgást követően eltávoztak a helyszínről, holott a földön fekvő sértett együttes bántalmazásában őket semmi nem akadályozta.

Ugyanakkor nem volt megállapítható, hogy ezt a legalább egy rúgást melyik vádlott adta le, szándékegység hiányában ezért mindhárom vádlott felelősége nem róható fel az annak eredményeként bekövetkezett életveszélyes eredményért.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a vádlottak terhére rótt bűncselekmény minősítését és a büntetéseket érintő körben az elsőfokú ítéletet megváltoztatta.

A 2013. július 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvény folytán a büntető anyagi jogi szabályok megváltoztak, ezért az ítéltábla a Btk.2.§-a értelmében vizsgálta, hogy az elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos rendelkezések kedvezőbbek-e a vádlottak számára. Az alkalmazandó rendelkezések egy kivétellel megegyeztek, ez pedig a feltételes szabadságra bocsátás kérdése volt, amely az újabb

rendelkezők szerint kedvezőbb volt a vádlottak esetében. Az ítélet tábla ezért az elbíráláskor hatályos Btk-t alkalmazta.

Az irányadó tényállás szerint a vádlottak egy váróterem közelében az utcán, erőszakos jellegű, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsítottak. Az általuk végrehajtott személy elleni erőszak a sértett arcütésében nyilvánult meg, amely testi sérülést nem okozott. A garázdaság bűncselekményének szubszidiárius jellege miatt utal arra az ítélet tábla, hogy a vádlottak terhére súlyosabb bűncselekmény - bizonyítékok hiányában - nem került megállapításra. A cselekményt hárman, tehát csoportosan, szándékegységben követték el, így magatartásuk a Btk.339.§ (1) bekezdésében meghatározott, de a (2) bekezdés a./ pontja szerint társtettesként elkövetett garázdaság büntettként minősül.

A Fővárosi Ítélet tábla a cselekmény enyhébb minősítésére is figyelemmel bírálta felül az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetéseket.

Az ebben a körben értékelt bűnösségi körülmények helyesbítést igényeltek. A fiatal felnőttkor nem szólhat az I.r. vádlott javára, hiszen korábban a bíróság már elítélte. a II.r. és a III.r. vádlott esetében a fiatal felnőttkor mellett a büntetlen előélet kétszeres értékelést jelentene, de a legfeljebb 21-22 éves életkor nagyobb nyomatékot képvisel, ha az elkövető nem állt még bíróság előtt. Ezért ilyen esetben a fiatal felnőttkor számít enyhítő körülménynek, „az életkoruk miatt súlytalan büntetlen előélet”-re utalást az ítélet tábla mellőzte. A bűnösség elismerése nem csupán az I.r., hanem mindhárom vádlottnál enyhítő körülmény, hiszen amiben végül az ítélet tábla megállapította a bűnösségüket, azt a bűncselekményt beismerték és megbánták. A cselekmény megváltozott minősítése miatt az ítélet tábla „a szórakozás jelleggel való garázda, útonálló típusú elkövetést” mellőzte a súlyosító körülmények közül. Mellőzte a III.r. vádlott terhére szóló ittasságot, mert a cselekményt megelőző játék közbeni sörözés ennek felrovására nem elegendő.

Figyelemmel a vádlottak terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyára, jelentősen alacsonyabb büntetési tételére és valamennyi enyhítő és súlyosító körülményre, az ítélet tábla a vádlottakkal szemben kiszabott börtönbüntetések tartamát mérsékelte.

Az I.r. vádlottat a bíróság ugyanilyen bűncselekmény miatt fiatalkorúként már elítélte, jelen cselekményét felfüggesztett szabadságvesztése próbaideje alatt követte el. Kétségtelen, hogy életvitele pozitív irányba változott, mintegy négy hónapja dolgozik, de a próbaidő alatti elkövetés azt igazolja, hogy korábbi marasztalása nem érte el a büntetés célját. Vele szemben az újabb szabadságvesztés próbaidőre felfüggesztését a törvény kizárja, pénzbüntetés alkalmazását pedig - a védői indítvánnyal szemben - az ítélet tábla aránytalanul enyhe joghátránynak találta. Ugyanakkor az I.r. vádlott börtönbüntetését és a közügyektől eltiltás tartamát is 1-1 évre enyhítette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata a Btk.37.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján börtön, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés a Btk.61-62.§-ain alapszik. Korábbi

büntetésének elrendelése az elsőfokú ítéletben jelzett törvényhelyről a Btk.87.§ b./ pontjára változott.

A II.r. és a III.r. vádlott esetében - akik korábban még nem álltak bíróság előtt, - börtönbüntetésüket személyenként 8-8 hónapra mérsékelte. E vádlottak tekintetében az ítélőtábla lehetőséget látott a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, ezért azt mindkét vádlottnál 2 év próbaidőre felfüggesztette. (Btk.37.§ (2) bekezdés a./ pont, Btk.85.§ (1) és (2) bekezdés)

Az ítélőtábla kötelező törvényi előírás alapján, a Btk.38.§ (2) bekezdés a./ pontja szerint ítéletében megállapította a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, II.r. és III.r. vádlottnál a végrehajtás utólagos elrendelésének esetére.

Az ítélőtábla a nyilvános ülésen ellenőrzött személyi okmányok alapján rögzítette a II.r. és III.r. vádlottak egyes személyi adatait.

A Fővárosi Ítélőtábla az előzőek szerint a Be.372.§ (1) bekezdése értelmében megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, míg annak további törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

Budapest, 2013. év október hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

**Dr. Révész Tamásné
sk.**

előadó bíró

Dr. Fatalin Judit sk.

bíró

Az Egri Törvényszék 1.B.344/2012/5.számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 2.Bf.13/2013/4. számú ítéletében foglalt változtatással valamennyi vádlott tekintetében 2013. október 10. napján jogerőre emelkedett és a a II.r., továbbá a III.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztések kivételével végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2013. év október hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Weszely-Földvárszki Tünde
tisztviselő